

# ÖĞRETMENLER İÇİN KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME EĞİTİM PROGRAMI

**Hazırlayan**

**Prof. Dr. Hakan SARI**

**Dr. Öğr. Üyesi M. Abdalbaki KARACA**



**BEP**

**Bireyselleştirilmiş  
Eğitim Planı**



# 8. DERS

## BEP

### HAZIRLAMA/UYGULAMA/DEĞERLENDİRME

#### Kazanımlar

1. Kimlerin BEP'e ihtiyacı olduğunu bilir.
2. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programının içeriğini bilir.
3. Öğrenci performansının nasıl belirleneceğini bilir.
4. Uzun ve kısa dönemli öğretimsel amaçların nasıl oluşturulacağını bilir.
5. Bireyselleştirilmiş Öğretim Programının nasıl hazırlanacağını bilir.
6. Adaptasyon ve uyum sürecinde değerlendirmeleri nasıl yapacağını bilir.
7. Geçiş planlamalarını nasıl hazırlayacağını bilir.
8. BEP biriminin kimler tarafından oluşturulduğunu ve birimin görevlerinin bilir.



# TANIM

- Bireyselleştirilmiş eğitim programı özel gereksinimli bireyin
- gelişimi veya ona uygulanan programın gerektirdiği disiplin alanlarında (öz-bakım, akademik beceriler, sosyal beceriler, iletişim vb.)
- eğitsel gereksinimlerini karşılamak üzere uygun eğitim ortamlarından (okul, özel eğitim okulu, özel sınıf, mesleki eğitim merkezi, v.b.) ve
- destek hizmetlerden (kaynak oda, sınıf-içi yardım, dil ve konuşma terapisi, fiziksel rehabilitasyon vb.) en üst düzeyde yararlanmasını öngören yazılı dokümandır.
- Bu doküman aile, öğretmen ve ilgili uzmanların işbirliği ile planlanır ve bireyin ailesinin onayı ile uygulanır.



## TANIM

Bireyselleştirilmiş eğitim programında özel gereksinimli öğrenciye kazandırılacak davranışların

1. neler olduğu,
2. bu davranışların nerede,
3. nasıl,
4. kimler tarafından,
5. hangi yöntemlerle
6. ne kadar sürede kazandırılacağı ve
6. nasıl değerlendirileceği belirtilir



# TANIM

- BEP öğrencinin nereye ulaşacağını ve nasıl ulaşılacağını belirttiği **bir yol haritasıdır**.
- Bu haliyle BEP özel gereksinimli öğrenciye verilecek hizmetlerin yazılı bir kayıdır (Olson ve Platt, 2004).
- BEP aynı zamanda yasal bir zorunluluktur.
- Ülkemizde 2000 yılında kabul edilen Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile özel gereksinimli olarak belirlenen her çocuk için BEP hazırlanması yasal bir zorunluluk olarak kabul edilmiştir.



# BEP NE DEĞİLDİR?

- Öğrenciye öğretilecek her türlü bilginin bir tanımı değildir.
- Tüm öğrencilerin beklentilerini karşılayacak bir eğitim programı değildir.
- Önceden belirlenmiş bir program değildir.
- Öğretmenin etkililiğini izlemesine hizmet eden bir araç değildir.
- Bir günlük plan değildir.



## BEP NE DEĞİLDİR?

- Bireysel çalışma kağıtları değildir.
- Yalnızca öğretmeni ilgilendiren bir çalışma programı değildir.
- Öğrencinin yalnız akademik performansıyla ilgilenen bir gelişim yada kayıt tablosu değildir.





# ÖZETLE BEP

## Eğitim Ortamı

- Kaynaştırma
- Özel eğitim sınıfı
- Özel eğitim okulu
- Hastane okulları

## DİSİPLİN ALANLARI

- Akademik
- Toplumsal uyum
- Sosyal beceriler
- Dil Becerileri
- Motor Beceriler

## Destek Hizmetler

- Destek eğitim odası
- Sınıf içi destek
- Dil konuşma desteği
- Fizyoterapi
- Ulaşım
- Aile eğitimi
- Evde eğitimi içerir.



## YASAL TANIM

- **Madde 62-** *Özel eğitim gerektiren birey için geliştirilen ve ailesi tarafından onaylanan bireyselleştirilmiş eğitim programı, bireyin ailenin, öğretmenin gereksinimleri doğrultusunda hazırlanan ve hedeflenen amaçlarda verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır.*



# ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

- Eğitim programları
- MADDE 68
- (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin devam ettiği okul ve kurumlarda Bakanlıkça hazırlanan genel ve mesleki eğitim programları ile özel eğitim okul, kurum ve sınıflarında içerikleri öğrencilerin özelliklerine göre hazırlanmış özel eğitim programları uygulanır.



# BEP'İN ETKİLİLİĞİ NEDİR?

- Etkili BEP “nasıl öğretileceğine” ilişkin kararların alınmasını ve uygulanmasını gerektirir.



## OKUL MÜDÜRLERİ VE ÖĞRETMENLER GEÇİŞ PLANLAMASI YÖNERGELERİNİ AŞAĞIDAKİ GİBİ İZLEMELİDİR:

1. Özel gereksinimli bir öğrencinin okula kayıt edildikten sonra, yöneticinin ebeveynlerle birlikte bir ön görüşmesi vardır.
2. Okul yöneticisi, BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) birimi kayıtlar, önceki yerleştirme ve eğitim ihtiyaçları da dahil olmak üzere öğrenci hakkında bilgi ister ve toplar.
3. Öğrencinin gözlemi sınıf öğretmeni, ilgili destek personeli (örneğin konuşma dili patoloğunun, Okul Psikolog, özel eğitim uzmanı) tarafından gözlemlenir.



# KAYNAŖTIRMA OKULLARINDA BEP (BİREYSELLEŖTİRİLMİŖ EĞİTİM PROGRAMI) BİRİMİ

- BEP (BireyselleŖtirilmiŖ Eğitim Programı) toplantısı her yılın belli dönemlerinde ilerlemenin izlenilebilmesi için düzenli olarak gerekleŖtirilir.
- Ebeveyn, öğrenci, sınıf öğretmeni ve diğer profesyonel personelleri içerir.
- Örneğin konuşma ve dil patologları, uğraŖı terapistleri ve diğer terapistler toplantıya katılabilir.



# KAYNAŖTIRMA OKULLARINDA BEP (BİREYSELLEŖTİRİLMİŖ EĞİTİM PROGRAMI) BİRİMİ

- BEP toplantıları iŖbirliĐi içerisinde alıŖmaların sürdürülmesi için fırsatlar sağlar.
- Toplantının net bir gündemi ve alıŖma takvimi vardır.
- BEP (BireyselleŖtirilmiŖ EĞitim Programı) birimi toplanmadan önce sınıf Ğretmeni önceki yıl derslere giren öğretmenlerle özel gereksinimli Ğrenci hakkında bilgi edinmelidir.



## BEP BİRİMİNDE;

1. Öğretim / yönetim stratejileri üzerine genişletilmiş istişarelerin yapılması gerekmektedir.
2. Özel gereksinimli öğrenci için hizmetlerin planlanması ve koordinasyonu sağlanmalıdır.
3. Özel gereksinimli öğrencilerin gelişim durumunu belirlemek için okul çapında değerlendirmelerin planlanması yapılmalıdır.





## BEP Biriminde;

4. Okuldaki hizmetlerin planlanması ve koordinasyonu ve uygulanacak programlara ilişkin işbirliği sağlanmalıdır.
5. Özel gereksinimli her bir öğrencinin gelişimleri dikkate alınarak en az ayda 1 toplantılar düzenlenmelidir.
6. Öğrencilerin kaynaştırma okullarına sevk nedeni değerlendirilmelidir.



## BEP BİRİMİNDE;

7. Daha önce denenmiş öğretim uyarlamaları incelenmeli ve değerlendirilmelidir.

8. Ebeveynlerle ve ilgili kurumlarla iş birliği yapılmalıdır.

9. Toplantılarda özel eğitim konuları görüşülebilir. Duygusal ve davranışsal bozukluklarla ilgili sorunlar ve müdahale yöntemleri görüşülebilir.



# BEP'İN FAYDALARI

1. Eğitimde fırsat eşitliği sağlanır
2. Engelliliğinden dolayı öğrencinin farklı ihtiyaçlarının neler olduğunun belirlenmesi ve öğrencinin yetersizliklerinin nasıl giderileceği açıklığa kavuşturulmuştur.
3. Öğrencinin kendine güvenini geliştirir.



## BEP'İN FAYDALARI

4. Öğrenme sürecinde öğrenmeyi daha anlamlı hale getirecek teknikleri bilen öğretmenlerin katılımıyla, becerilerin geliştirilmesi ve çocuğun eğitiminde farklı düzenlemeler yapılması sağlanır.
5. BEP öğrenciyi bağımsız bir yaşama hazırlar.
6. Öğrencinin sorumluluk duygusunu geliştirir.



## BEP'İN FAYDALARI

6. BEP aile ve okul personeli arasında bir iletişim aracıdır, çocuğun ihtiyaçları nedir, ne verilebilir ve ne kazandırılabilir? Gibi sorulara cevap aranır.
7. Aile ile okul arasındaki görüş farklılığını çözmekte önemli yararlar sağlamaktadır.
8. Ailenin yalnızlık hissini telafi eder. Aileye sorumluluk verir.



# BEP'in Faydaları

9. Öğretmenin hedefleri doğrultusunda ilerlemenin sağlanması için bir uygulama ve değerlendirme aracı olarak işlev görür.

10. Sınıf ortamını uzmanlarla paylaşarak ve eğitim hizmetleri personelinin desteğini alarak sınıf öğretmenin alternatifleri geliştirmesine olanak tanır.

11. Öğretmen için bir plan ve rehber niteliğindedir.



# DEĞERLENDİRME NEREDE VE NASIL YAPILMALIDIR?

- Değerlendirmelerin resmi bir ortamda yapılması gerekir. Bununla birlikte, daha gayriresmi olarak değerlendirilmelidir.
- Yapay bir ortamda değerlendirilmeler yapıldığında öğrencide anlamsızlık duygusu oluşturabilir.
- Davranışların değerlendirilmesi doğal ortamında yapılmalıdır.



## KABA DEĞERLENDİRME:

- "Öğrenci kabaca neler yapabilir?" Sorusuna verilen cevaptır. Bunun için, her öğretmen kendi yöntemine uygun bir ölçüm aracı hazırlayabilir.
- Aileden alınan bilgi ve önceki yılın öğretmeni, okul kayıtları, çocuğa ilişkin hazırlanan raporlar da kullanılabilir.





## GÖZLEM YOLUYLA DEĞERLENDİRME:

- Çocuğun davranışlarını farklı ortamlarda izleme ve değerlendirme sürecidir.
- İki tür gözlem vardır: basit gözlem ve sistematik gözlem.
- Basit gözlem, çocuğun davranışlarını plansız doğal bir ortamda gözlemlemektir.
- Sistematik gözlem ise, belirli bir hedef doğrultusunda gözlemlenmesidir.



# DEĞERLENDİRME FORMU

İsim Soyisim:

Sınıf:

Numara:

Değerlendirilecek Tutum ve Davranışlar	Her zaman	Bazen	Hiçbir Zaman
Öğretmen ve arkadaşlarının önerilerini dinler.			
Sorumluluklarını Yerine Getirir.			
Çalışmalarının tüm süreçlerini planlar			
Planlı çalışmaya özen gösterir			
Çalışmalarını sunarken görsel materyallerden yararlanır.			
Arkadaşlarıyla iyi geçinir.			

# GEÇİŞ PLANLAMALARI

- Okul öncesi dönemden kariyer hayatına geçişe kadar geniş kapsamlı planlardır. Bu dönem çocuğun ailesiyle birlikte başladığı hayata uygun ortamlarda devam etmesini gerektirir.
- Bu nedenle geçiş çok önemlidir. Bazen, geçiş dönemi bazı çocuklar için çok zor olabilir.



## Geçiş Planlamaları

- Geçiş, çocuğun geleceği (eğitim, öğretim, sosyal hayat) için çocuğun hayata hazırlanması ve doğru yol gösterilmesi ve sürecin daha işlevsel kılınması için bazı önemli kararlar almak olarak tanımlanabilir. Bu nedenle çok kritik bir süreçtir.
- İlgi alanları ve beceriler konusunda doğru yönlendirmeler yapılmalı ve çocuk mutlu olacağı kariyere yönlendirilmelidir.



# Geçiş Planlamaları

- Geçişler hem aileler hem de çocuklar için endişe kaynağıdır. Çünkü değişim ve yeni çevrelere uyum sürecinde çocuklar kaçınılmaz olarak kendilerini baskı altında hissedeceklerdir.
- Bu dönemde çocuk ve ailelerin kaygılarını hafifletmek için destek hizmeti sağlanmalıdır.



# GEÇİŞ DÖNEMLERİ:

1. Aile- Okul öncesi
2. Okul Öncesi İlköğretim
3. İlköğretim- Ortaokul
4. Ortaokul - Lise
5. Lise – Üniversite- Meslek Hayatı



## GEÇİŞ DÖNEMLERİ:

- Geçiş planı, öğrenciye okul sonrası ve oku becerilerinin gelişmesine yardımcı olur ve uzun vadeni düzenlemeleri içerir.
- Etkili bir geçiş planı, Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) hedefleriyle uyumlu olmalı ve birbirlerini destekleyen hedeflerden oluşmalıdır.





**FARKLI BİR KURUMA GEÇEN ÖZEL  
GEREKSİNİMLİ BİR ÇOCUK DÜŞÜNELİM.**

- 1. BU ÇOCUĞA GELECEKTE EĞİTİM VERECEK  
VEYA ÇALIŞACAK OLANLARA  
AKTARILACAK EN ÖNEMLİ HUSUSLAR  
NELERDİR?**
- 2. ÇOCUĞUN BAŞARILI BİR GEÇİŞİ  
SAĞLANDIĞINDAN EMİN OLMAK İÇİN NELER  
YAPILMASI GEREKMEKTEDİR?**



Hakan SARI- M. Abdulbaki KARACA